

Izhaja:
vsako sredo popoldne
in soboto zjutraj.
Stane za celo leto 15 L.
« pol leta 8 L.
« četrt leta 4 L.
Za inozemstvo celo
leto 35 L.
Na naročila brez do-
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 62

V Gorici, v sredo 5. avgusta 1925.

Leto VIII.

Ne frankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v ne-
prej. List izdaja kon-
sorcijski
»GORIŠKE STRAŽE«
Tisk Zadruga tiskarne
v Gorici, Riva Piazzut-
ta št. 18.
Uprava in uredništvo:
ulica Mameli št. 5.
— (prej Scuole). —

Izzivanje.

»Zveza slovanskih učiteljskih društev« v Italiji je hotela tudi letos kakor vsako leto prirediti za svoje člane pri Sv. Luciji izobraževalni teden. Vršil naj bi se v dneh od 2. do 8. avg. Na dnevnem redu so bila razna socialna, kulturna in strokovna vprašanja. Med naprošenimi predavatelji so bili tudi italijanski strokovnjaki. Goriški podprefekt di Suni je pa čutil potrebo, da je ta pedagoški tečaj prepovedal. Kakšni so bili nagibi, ki so ga dovedli do tega ukrepa, ne vemo. Vemo pa, da si g. podprefekt s tem svojim dejanjem ni priboril lovorjega venca in tudi ne spoštovanja med slovenskim učitelstvom in ne med slovenskim ljudstvom. G. podprefekt di Suni, čuhte: Ze tri leta sem se snidejo naši učitelji in učiteljice ob počitnicah za teden dni pri Sv. Luciji, kjer imajo svoj poučni teden. Obisk tega tedna je združen s stroški. Naše učitelstvo pa z veseljem dopri- nese tudi žrtve, ko gre za dobro stvar. Ni nikakega ukaza od zgoraj, ki bi določal vdeležbo na tečaju, temveč vsakdo pride iz proste volje, hrepeneč razširiti svoje duševno obzorje. Zato si izberejo za predavatelje mo- že, o katerih vedo, da jim bodo kot strokovnjaki nudili nekaj novega in poglobili njihovo znanje. Pri tem niso ozkosrčni in malenkostni. Povabijo za predavatelje tudi italijanske znanstvenike ter poslušajo njihova italijan- ska govornila z enakim zanimanjem kot slovenske govornike. Lansko leto je na primer predaval na tem tečaju g. Nordio, urednik tržaškega »Piccola«. Bil je očaran od ljubeznivosti in pozornosti naših ljudi ter je tudi letos želel obiskati tečaj. Ali se ne vstvarja na ta način najzdravejša podlaga za mirno sožitje obeh narodnosti v tej pokrajini? Ali ni sveta dolžnost vsakega pametnega državljana pospeševati ta stremeljenja in jim omogočiti vresničenje? G. podprefekt, Vi ste nasprotnega mnenja? S prepovedjo te- čaja ste to dokumentirali pred vso našo javnostjo. Razočarani in ogorče- ni moramo ugotoviti to dejstvo na tem mestu.

Ko ste prišli, g. podprefekt, na svo- je sedanje mesto, je bilo v nas yeselo pričakovanje. Slišali smo, da Vam je Vaše dolgoletno bivanje med našim ljudstvom dalo priliko spoznati našo dušo in razumeli naše težnje. Varali smo se, Ze večkrat smo morali obču- titi to bridko resnico, toda je nismo povedali širokemu svetu: zatajili smo sami sebe. Sedaj pa je tega zatajeva- nja konec. Prepoved poučnega tečaja pri Sv. Luciji je tako žaljiva in izzi- vajoča ne samo za naše učitelstvo, temveč za nas vse, da ne moremo molčati. G. di Suni! Napovedali ste nam boj, mi ga sprejemamo.

Ze tri leta sem so se vršili ob po- čitnicah poučni tečaji za naše učitelj- stvo. Na njih so se vrstili v najlepšem soglasju slovenski in italijanski pre- davatelji. Nikoli ni prišlo do kakega nesporazuma ali kake neprijetnosti. Zato še prejšnji oblastniki kot Pisenti in Niccolotti niso mogli najti povoda, da bi ta strogo znanstveni tečaj pre- povedali. Priti je moral podprefekt di Suni, da si je s prepovedjo tečaja pri- boril žalostno slavo, ki je bila očitno prihranjena zanj.

Zakaj je bil tečaj prepovedan?

Iz razgovora, ki ga je imel poslanec Besednjak s podprefektom di Suni- jem, o katerem poročamo na drugem mestu, je razvidno, da ni bilo nika- kega vtemeljenega razloga za prepo-

ved. Jasno in očitno je, da je bila pre- poved izrečena iz žaljive samovolje in popolnega nerazumevanja. Izgo- vor, da na tečaj niso bili vabljeni učitelji italijanske narodnosti, je vendar tako jalov, da ne zasluži resnega ugo- vora. Tečaj je priredila »Zveza slo- vanskih učiteljskih društev« za svoje člane. Naravno, da zato nani ni vabila drugih ljudi. Prvič bi s tem prišla v konflikt z društvenimi predpisi in dru- gič ni v navadi, da bi kako društvo vabilo na tečaje, namenjene svojim članom, nedruštvenike. Ali je kako italijansko učiteljsko društvo, katerih je zelo mnogo, že kdaj povabilo slo- venske učitelje na svoje tečaje?

Očitek, da so bili za predavatelje poleg Italijanov naprošeni tudi jugo- slovanski znanstveniki, za treznega človeka tudi ne more priti v poštev. Vprašamo samo: ali ne prekipevajo

Kaj se godi po svetu?

Vsa država stoji danes pod vtisom političnih dogodkov, ki jih še ni nihče tako naglo pričakoval. Načelo se je toliko pričakovano vprašanje o nra- stveni opravičenosti nasilstev. Drugi važen dogodek pa je amnestija ali pomilostjenje povodom petindvajsetlet- nice vladanja kralja Viktorja Emanu- ela III.

Vse to bo morda mnogo pripomo- glo, da se strankarska razpadenost v državi ublaži in da bodo vsi spo- štovali zakone. Zato je treba, da si nakratko očitamo pomen amnestije, ki bo mogoče javno življenje obrnila v drugo strugo.

Drevesa ne zrasedo v nebesa.

Stari Rimljani so imeli slavnega vojskovodjo Fabija. Zmagal je nad sovražniki domovine s svojo spretno taktiko, ki je obstojala v tem, da se je vedno obotavljal predno je sovražni- ka zgrabil; raje je oprezoval in ga vedno bolj stiskal v obroč svojih čet, dokler ga ni v kaki soteski zlahkama pobil. Vsled te svoje vojne umetnosti je dobil časten naziv Fabius Cunctator (Fabij Obotavljajč).

V povojnem političnem življenju v Italiji je pa tak Fabij Obotavljajč — čas sam.

Vsi listi so priznavali, da je politi- čno življenje zastrupljeno, ker se upo- rabljajo v njem načini, ki niso primer- ni za kulturno visoko stoječ narod. Opozicionalni listi so prinašali dolga poročila o političnih zločinih izvršenih nad njihovimi pristaši: snoparski dnevniki so pa zopet od svoje strani objavljali enaka poročila. Nasilje bi kmalu postala ustaljena navada. Kdor je izpovedal javno svoje politično prepričanje, ni bil več varen. Politični zločini pa so se gromadili in kopičili, da je ljudstvo postalo že skoraj brez- brižno, ko je bralo o njih v dnevnem časopisju. Kritika teh slučajev že sko- ro ni več bila dovoljena. Vse je čaka- lo, kaj bo prinesel — čas in Mussolini.

Tedaj je pa jasno in odločno nasto- pil list »Osservatore Romano«, ki je poluradno glasilo sv. stolice in ima mednarodni značaj in pomen. Ko so morali opozicionalni listi umolkneti, je ta list povzdignil svoj glas ter z ver- skega in moralnega stališča obsodil vsa nasilstva, čeprav so bila zagreše- na iz političnih nagibov ali pa iz ide- alnih, češ da se ž njimi sveta stvar podkrepiti in utrditi.

Ze več kot teden dni se bide oster dvoboj med listom »Osservatore Ro-

italijanski državniki vedno od prija- teljsva, ki naj vlada med obema so- sednjima državama? Ali niso ravno taki sestanki tu- in onostranskih znanstvenikov najboljša pot do raz- umevanja in prijateljstva?

Končajmo!

Podprefekt di Suni hoče zabraniti slovanskemu učitelstvu v Italiji, da bi poglobilo svoje znanje ter se na ta način še bolj vsposobilo za svoj te- žavni poklic. To je kulturna sramota, ki nikakor ni v skladu z visoko na- obraženo italijansko državo, katero g. di Suni v Gorici zastopa. Očitno izvira di Sunijevo postopanje iz tež- nje onemogočiti mirno sožitje obeh narodnosti na tem ozemlju. S proti- zakonitimi in razdražljivimi odred- bami hoče zopet zastrupiti ozračje, ki se je po polomu Pisenti - Niccolot- ijeve politike začelo čistiti. Tako po- četje obsoja samo sebe, ga obsojamo mi in naše ljudstvo in vsa poštna italijanska javnost.

mano« in fašistovskim tiskom, kate- remu prednjačita skrajno zagrizena »Cremona nuova« in rimski »Tevere«.

Korenine zla.

Da se je znova načelo vprašanje o nasilstvih, jasno dokazuje, da je stvar doznana do vrhunca. Vse pa vprašuje, kdo je kriv tega? Opozicija zvrča odgovornost za vse na fašiste: ti pa odgovarjajo: »Sami ste krivi, ker sčuvate, ko jo skupite, pa vpijete na pomoč.« Tudi mi si ne moremo vsled razmer v katerih živimo dati odgo- vora.

Če pa posežemo nazaj, se bomo spomnili, da se je marsikak zločin ti- homa odobral; da se je delala raz- lika med »inteligentnim« nasiljem in med nasiljem storjenim vsled nizkot- nih nagibov; odobrali so se »vstvar- jajoči« zločini, in le nekorištni so se zametavali.

»Battaglie fasciste« (fašistovski bo- ji), glasilo florentinskih snoparjev, pa piše spričo zadnjega napada na opo- zicionalca Amendolo: »če bi bile nje- gove rane namesto v dvajsetih dneh ozdravljive v treh ali štirih mesecih, bi bilo naše veselje tem večje.« In ma- lo dalje zopet: »Mi smatramo za svo- jio sveto dolžnost, da pretepemo vse voditelje opozicije, ki nam pridejo pred noge. Ta zarod ne sme uiti pra- vici skvadristma cele Italije.« (Skva- dristi so oborožene fašistovske čete).

Vsled takega pisanja, ki je pa še marsikje drugod raztreseno, se spra- šuje list »Risorgimento«: »Kam je šla država, ki je postavljena nad vse državljanse, spričo takih izjav, ki se slišijo kakor sčuvanje k zločinom?«

Moralna opravičenost nasilja.

Ze omenjeno vatikansko glasilo se postavlja v tem vprašanju na nedvo- umno stališče. Njegove članke ponat- iskujemo vsi listi, tudi fašistovski, ker ne morejo molče mimo njih.

»Osservatore Romano« piše: »Mi trdimo in ponavljamo: nasilstvo je vedno in v vsakem slučaju zlo; nje- gove narave in slabega bistva ne spre- menj noben še tako lep nagib ali cilj, ki ga hoče doseči. Nasilstvo je zločin: nobeno razločevanje (— kakor smo zgoraj omenili —) ga ne spremeni v čednost, v nekaj dobrega ali v ne- kakšno politično dalekovidnost. Zato morajo oblastva in sodniki z isto vnemo zasledovati takozvane politič- ne zločine, kakor preganjajo navadne. Nasilstvo mora biti vedno kaznova- no.«

Ta glas odločno obsoja v imenu večnoveljavnih nravnih postav vse kar ni v skladu z njimi, čeprav je to po človeški samovolji potrebno v obrambo nekih namišljenih pravic.

Ker je ta klic mogočno zazvenel širom države je snoparski tisk skušal omiliti vtis, ki ga je naredil na narod. Mesto resnične in pametne polemike se berejo le grožnje »Kam merijo ti članki«, se vprašuje list »Tevere«, ki kar dežujejo? Saj ne veljajo posebne določbe za urednike »Osservatoreja«; mi pa poznamo nasprotno zakone, ki veljajo za vse državljane brez raz- like.« Ozračje se še ne more očistiti strupenih hlapov.

Da se pomirijo duhovi...

Letos poteče 25 let odkar je pre- vzal Viktor Emanuel III. dedščino svojih prednikov. Ob tem jubileju je vlada pripravila amnestijo in jo dala kralju v podpis S tem je kralj, ki je res pravičen ustavni vladar, izvršil ljudomil čin, ki bo ostal v spominu vseh državljanov.

Poročilo pravosodnega ministra Rocca ob priliki podpisa pa pričinja tako: »...vlada je mnenja, da bo ta dokaz najvišje vladarske milosti dosti pripomogel, do plodonosnega pomirje- nja med vsemi socialnimi sloji itali- janskega ljudstva.«

To je plemenit nagib, ki so ga pa morale prebiti težke razmere. Če bo pa dosegel svoj namen, bo odvisno od vladajočih.

Amnestija.

Amnestija, ki je bila objavljena v časopisih 1. avgusta, je že tretja odkar je Mussolini pri državnem krmi- lu. Zdaj se nanaša večinoma na poli- tične zločine, drugi pridejo le manj v poštev. Člen 1., ki je za nas zlasti važen, slove: »Pomilostjenje se do- voljuje za zločine, ki so porojeni iz političnih nagibov ali če imajo kako zvezo s političnimi cilji; izvzeti pa so politični umori, čeprav niso morda bili namenoma izvršeni. Ne velja pa amnestija, če je bil zločin storjen vsled osebnostnih nagibov.«

S tem zakonom so pozabljeni vsi politični zločini: pretepi posameznih strankarskih voditeljev; napadi ali požigi krožkov in domov; škoda pri- zadjana od našuntanih elementov po- sameznikom itd. Morilci posl. Mat- teottija pa niso deležni kraljeve mi- losti.

Naš tolikokrat preganjani in pred sodnike postavljeni odgovorni ured- nik Polde Kemperle bo zdaj deležen milosti vlade.

Grozilo mu je težko železje v ka- tero bi moral biti »zločinec« Polde vkle- njen v tesni celici v ječi morda eno ali pa še več let. Marsikatera trp- ka nam sili tudi ob tej priliki v pero toda ob splošnem pomilostjenju mo- ramo biti tudi mi »velikodušni« in obr- niti svoj pogled malo naprej.

Oljka miru in pravice.

Fašistovski listi povzdigujejo do nebes vladni odlok o amnestiji ter skušajo dokazati, da je vlada vse na- redila kar je bilo v njenih močeh, da pride v deželo red in mir. Mi z vese- ljem pozdravljamo nov dokaz kralje- vega človekoljubja in milosti. Toda ta dekret z devetimi členi še ni za na- rod oljka miru. Dejali smo že, da sta bili izdani že dve amnestiji, da »se pomirijo duhovi«, a uspeha še ni bilo. Tudi tretja bo morda doživela isto usodo, če ne bodo državni voditelji svojo željo po pomirjenju podkrepili z odločno voljo, da bodo preganjali in obsodili vsako nasilje od katerekoli strani. To bo pravo razoroženje duha, resnično znamenje miru in pravice!

DNEVNE VESTI.

Protest posl. Besednjaka na ministra Federzonija.

Goriški podprefekt di Suni je prepovedal izobraževalni tečaj primorskega učiteljstva, ki bi se bil moral pričeti v pondeljek v Sv. Luciji. Ko je došla prepoved v roke Učiteljske zveze, se je obrnil njen predsednik gospod nadučitelj Grmek na poslanca Besednjaka in ga prosil za posredovanje. Poslanec se je podal na goriško podprefekturo in je v daljšem razgovoru skušal prepričati markiza di Sunija, naj prekliče svojo neopravičeno prepoved. Dokazal mu je, da ni njegov odlok nič drugega nego samovoljno draženje slovenske in hrvatske javnosti, ki izpodkopuje vsako pošteno sodelovanje med obema narodoma. Vladni ukrep nosi na sebi vse znake policijskega zatiranja naše državljske in človeške svobode. Podprefekt je bil gluhi in sli in je razloge razuma in je trdovratno vztrajal pri svoji prepovedi. V obrambo svojega nezastlišanega ukrepa ni mogel navesti niti enega pametnega vzroka, a je kljub temu trmasto ostal pri svojem. Organizatorjem tečaja ni preostalo torej drugega, nego da obveste o policijski prepovedi brzojavno predavatelje in odpovedo za letos tečaj. Poslanec Besednjak je na postal v Rim nastopni protest:

»Njegova Ekszellenca
minister notranjih zadev

RIM.

Dvigam odločen protest proti samovoljni in nezakoniti prepovedi vzgojeslovnega tečaja slovanskih učiteljev v Sv. Luciji pri Tolminu in prošim osrednjo vlado, naj izda potrebne ukrepe proti neopravičljivemu postopanju goriškega podprefekta.

Dr. Engelbert Besednjak
drž. poslanec.

Sporočilo političnega društva »Edinosti« v Gorici.

Dne 31. julija je imel odbor političnega društva »Edinosti« v Gorici redno sejo.

Odbor je vzel v pretres vprašanje idrijskih volitev in enoglasno odobril samostojni nastop naših pristašev v Idriji.

Nadalje je razpravljala odbor o predlogu nemške narodne manjšine na Estonskem, da se skliče jeseni v Švici mednarodno zborovanje vseh evropskih narodnih manjšin, ki naj bi se ga udeležil tudi zastopnik hrvatske in slovenske narodne manjšine v Italiji. Nameravani kongres v Švici ima namen organizirati vse narodne manjšine v Evropi in postaviti pred sve-

točno javnostjo temeljne zahteve vseh narodnih manjšin na kulturnem in političnem polju. Naša politična organizacija se strinja s programom mednarodnega kongresa, pozdravlja združenje evropskih narodnih manjšin v obrambo skupnih pravic in določa poslanca drja Engelberta Besednjaka za zastopnika Hrvatov in Slovencev v Italiji na prvem kongresu.

Odbor je sklenil sklicati širšo odborovo sejo, na kateri bo ožji odbor podal poročilo o političnem položaju, ponovil naše narodne zahteve ter sklepal o delu naše organizacije v prihodnosti.

Romanje na Marijino Celje.

Med fanti se opaža povsod živahno zanimanje za fantovsko romanje, ki se bo vršilo v nedeljo dne 16. avgusta na Marijino Celje pri Kanalu. Pričakovati je lepo število romarjev iz vseh krajev dežele.

Romarji naj gredo od doma že v soboto t. j. dne 15. avgusta popoldne tako, da se lahko peljejo do Kanala z večernim vlakom, ki odhaja iz Gorice okrog 5. ure zvečer. Za prenočišča in spovednike bo oskrbljeno na Marij. Celju.

Ponovno opozarjamo vse, ki žele kosila, naj se gotovo pisмено prijavijo na tajništvo Prosv zveze. Corso Verdi 37, vsaj do 10. avgusta. Gg. dušni pastirji in društveni predsedniki naj opozore fante na romanje!

Romanje v Barbano

se vsled tehničnih ovir ne bo vršilo. Godbeni krožek v Gorici vabi vse, ki bi želeli romanja, da se udeleže fantovskega romanja na Marijino Celje dne 16. avgusta, oziroma dekliškega romanja na Sv. goro dne 13. sept.

Tako in tako.

Nekateri listi pišejo vsi veseli, da se zmanjšuje izseljevanje Italijanov v tujino s trebuchom za kruhom. Marsikdo bi mislil, da je zdaj doma vsega v obilici. Isti listi pa pišejo malo bolj zadaj, da je kruh podražil za 40 stotink pri kilogramu. To pa ni prav nič veselega.

Prestavljeno iz italijanščine v slovenščino.

Sodiše v Ferrari je oprostilo one, ki so bili obdolženi umora župnika Minzonija. V vatikanskem glasilu »Osservatore Romano« beremo odstavek, ki so ga ponatisnili vsi večji listi. Glasi se v slovenščini: »Prepričani smo, da ni v Italiji več dosti takih, ki ne bi kaj takega pričakovali; smo pa uverjeni, da je še manj takih, ki ne bi občutili, da je omajan ugled javnih oblasti. Ljudsko mnenje se ne bo nikdar moglo prilagoditi mne-

Vsporedno s pogozdovanjem, zagranjanjem hudornikov in uravnavo Soče, Vipave in Tera, skrbeti je bilo v obrambo dežele po ureditvi skupne paše goved in drobnice po hribih in posebej kozjereje. Skupna paša goved in konj po planinah, ki ima le strme pašnike in rahlo rušo je morda več kot vse drugo opustošila gorske vrhove. Pogled na planinske stene pokaže paznemu motrincu takoj uničujoče delo. Hitro ko odrine težko živalsko kopito rušo, izpodrine jo prvi večji dež, ki zbira vodo odrtino, podmi je celo plat drna in napravlja obsežne odore.

Istočasno se je moralo storiti kaj za povzdigo živinoreje, edini vir blagostanja političnega okraja Tolmin in večjega dela kanalskega sodnega okraja. Neobhodno potrebna je ureditev zavarovanja in plemenitve goveje živine, ustrojitev mlekarških zadrug in naprava mlekarke in sirsarske šole v Tolminu. Res je, da je c. kr. kmetijska družba v Gorici že marsikateri znesek trošila za to in ono malo od pomoč A dejstvo samo, da ta družba prepušča vse delovanje svojemu tajniku za gorsko stran in da ta družba v vsem slovenskem delu dežele nima najmanjšega upliva in zaupanja, je

nju, da smejo taki zločini ostati nekaznovani in da ni mogoče najti zločincev in jih kaznovati.« Dalje pravi, da je treba pravici zadostiti, ker družba ni še končala svoje naloge spričo tega zločina.

Trgovstvo in obrtništvo v Sloveniji.

Trgovska in obrtna zbornica v Ljubljani je izdala statistiko, iz katere je razvidno, da obrt, zlasti srednja, v Sloveniji napreduje. Tuji trgovina se lepo razvija. Pada pa trgovina z lesom, ker se lesna trgovina nahaja v težki krizi. Bo pa najbrže spet stara pesem, da so špekulantje ob pravem času spravljali ogromne množine lesa čez mejo, solidnih trgovcev, ki bi skrbeli za pametno trgovanje, pa ni bilo.

Ljubljanski velesejem.

Tvrde, ki se še niso prijavile za razstavljanje, imajo čas za prijavo le še do 8. septembra. Prostora je malo več na razpolago. Kupcev, posebno iz Italije, je že jako veliko prijavljenih.

Poljaki in Nemci.

V Poljski je še kakih 30.000 Nemcev, ki niso optirali za poljsko državo. Vse te množice Poljaki izganjajo čez mejo. Tu se nudijo prav pretresljivi prizori, ko morajo rodbine iz svojih bivališč proč. S tem se seveda prijateljstvo med sosedi utrjuje.

Krvava glava se maje.

Krvnik bolgarskega naroda, ministrski predsednik Cankov, je doigral. Kralj ga je pozval naj odstopi. Novo vlado bo najbrže sestavil zemljoradnik Turlakov. Cankov pa prosi zdaj za življenje; on, ki je tisoče umoril. To je usoda vseh strahovalcev!

Rokoborec - jezuit.

Slavni angleški rokoborec Milligan, ki je premagal že mnogo svojih nasprotnikov v rokorbah, hoče zdaj postati jezuit. Angležem bo za njim zelo žal.

V pojasnilo.

Na podpisane leto radi občinskih volitev v Podgori dvojevrstna očitavanja. Ko je nastopil g. A. Paglavac s čisto slovensko listo proti listi, na kateri so figurirali Slovenci, fašisti in Italijani skupaj, me je bivši komisar M. Marinič povabil k sebi ter mi očital inšpiracijo te čisto slovenske liste in me obdolžil razkola enotne protikomunistične fronte. Naknadno pa so se pojavile trditve od izvestne italijanske strani, da sem snubil v enotno listo Slovence in fašiste. Da obedve trditvi ena drugo izključujeta je pač za razsodnega človeka jasno. Resnica je, da se podpisani niti najmanj nisem vtilkal v volivni boj za nobeno listo, ker se kot dušni pastir v te spletke ne spuščam. Ker so pa nekateri le

prepričani, da imam precejšnjo politično »žilico« izjavljam, da se bom morda res skušal uveljavljati tedaj, ko bo v Podgori možna čista lista Kmetjsko-delavske zveze z izrazitim krščansko-socialnim programom. Do tedaj pa ne bom lomil kopja za nobeno stranko!

Podgora, dne 5. avgusta 1925.

Stanič Stanko, kurat.

Mestne novice.

Osebna vest.

Zdravnik dr. J. Bačar v Gorici je odpotoval in ne ordinira do preklica.

* Vodstvo »Apostolstva molitve« vabi na mesečni sestanek fantov in mož, ki se bo vršil v petek 7. t. m. ob 8 uri zvečer v cerkvi sv. Ivana v Gorici. Pridite v obilnem številu!

Davkoplačevalcem.

V smislu veljavnih zakonskih določb bodo razgrnjeni pri mestnem županstvu imeniki za deželne dopolnilne davke (sovrimposte provinciali) na stavbišča za l. 1925. in za deželne dopolnilne davke na zemljišča za l. 1925. Protokoli bodo razgrnjeni od 1. do 8. avgusta; davkoplačevalci naj se obrnejo ob uradnih urah na vratarja. Davkoplačevalci so dolžni plačati te davke v treh enakih obrokih do decembra letošnjega leta.

Dijaški vestnik.

Tovariši!

»Dijaška zveza« nam je pripravila priložnost, da se bomo te počitnice tri dni lahko zbrali v Bogu in si v njem obnovili moči. Dnevi 27., 28. in 29. t. m. bodo naši »Verski dnevi«. »Zveza« je morala pri pripravljanju »Verskih dnevov« premagati nenavadno velike težkoče. Le zavest, da je naši mladi četi, ki stopa v življenski boj, neogibno potrebno okrepcanje in razsvetljenje iz Boga — le ta zavest je opogumila večkrat razočarano vodstvo, da je vztrajalo.

Ista zavest — potreba po Bogu, ki nam poživlja mladost in nam kakor orlu obnovlja moč — naj tudi Vas, tovariše, privabi k »Verskim dnevom« v škofijski dijaški zavod v Gorico. Bodo iskreni! Ni dovolj, da si sami stavimo lepe cilje ter nam jih stavijo še drugi, treba je tudi, da si pomerimo moči. Te moči naj urede lastno osebnost in še razvijajo delo za druge — sredi nešteti težav in prevar. Stanovitna moč za vse to bo le iz Boga — saj pa tudi gre naša borba pred vsem za božje kraljestvo v slovenskem narodu.

Bog bo z nami, da ga le poiščemo. »Dober je Bog duši, ki ga išče — dober in zmagovit! Zberi se torej naša

Neobjavljen dokument iz politične prošlosti

Primorske

(Dalje.)

Le s tem, da se odstrani pravi vzrok zasipavanja rečni strug, stori se v istini kaj za bodočnost. Vezati je treba rahlo laboro in grušč na planinah po gozdovih. Upogniti po drevju prvi naval plohe, zadrževati vodne kaplje po prhljem gozdnem listju in koreninah. Inženir Baubela sklicuje se na brezuspešne poskuse let 1820. in 1830. preseči nove odtok Soči in pospeševati tok po ravnem žlebu. Edino s pogozdovanjem hribov in zasadi bregov v nižini dá se stalno in za vselej odvrniti preteča poguba. Treba je neobhodno istočasno s pogozdovanjem bregov zgraditi, podzidavati in zajezevati struge in bregove Soče in pritokov. Z dopisom od 5. VII. 84 štev. 9648-III visoko namestništvo zopet poudarja, da je ureditev vodovja v gorenji Soški dolini po deželni upravi nujno potrebna.

Vlagale so prošnje furlanske in soške občine, a tisti, ki ni ničesar storil, sta bila deželni odbor in zbor goriški v rokah italijanske večine.

dokaz, da ni združenega in doslednega dela in uplivanja od nje strani in je ni pričakovati, dokler ne poseže vmes deželna uprava.

Kakor se deželni zbor ni zganil, ko je šlo za obrambo in ohranitev dežela, tako in še manj se je zbrinil za izboljšanje gospodarskega stanja. Storil je tega malo za furlansko nižino, storil ni prav nič za slovenske planine.

Šiba božja trtne uši, ki je uničila cvetoče vinograde Francoske in Ogrske visi že leta nad našo goriško deželo. Trtorejec zaman pričakuje deželne podpore za uničene nasade. Odbor in zbor dežele, ki je v prvi vrsti živinorejska, ni se še odločil preiščati, da ustvari zalog za brezobrestna posojila, denarne pomoči — napravo trtnic in nadzorstvo iztrebljevanja okuženih vinogradov in zasejanja novih. Deželnozborna večina, ki vedno bije na visoko gospodarsko omiko italijanskih veleposestnikov, stala je in stoji križem rok nad bedo njih kolonov, poljedelca in trtorejnika.

Pri obupnem stanju gospodarskih razmer v deželi je najbolj značilno postopanje deželnozbornske večine pod pokroviteljstvom Njega Prezvizi-

šenosti gospoda namestnika pl. Rinaldinija in Njega Prezvizišenosti gospoda deželnega glavarja Franca grofa Coroninija pri vprašanju namakanja Tržiške ravnji. Ako kako dejstvo, gotovo mora to jasno dokazati istinitost gorenje trditve, da se dosledno zanemarija dežela in skuša pridobivati neposredno podpora države po uplivenih možeh edino le za Furlansko nižino in v prvi vrsti za vodeče kroge, veleposestnike. Dočim je treba storiti skrajne žrtve za obrambo dežele proti hudournikom in povodnjim, izposlovala si je deželnozbornska večina najprej prigrasitev slovenske manjšine v zboru pod pretvezjo gospodarskega napredka, potem pa ogromno pomoč vlade po označeni poti. Manjkajo sredstva za ohranitev in obrambo dežele, vlada pa ima 1.000.000 gl. na razpolaganje, da podpomagava osebnim koristim furlanskih veleposestnikov, čegar najodličnejši člani so voditelji italijanske večine v deželnem zboru, ki odklanjajo vsako skupno delovanje v prid celi deželi!

Ako sploh kaj more vladi oči odpreti kam jadrano, pod dosedanjim vodstvom deželnozbornske večine in nje pokroviteljev, mora to storiti obupni položaj šolstva v deželi.

četa za »Verske dni« okoli Boga, ki je Dobrota in Zmaga! V sredo dne 26. t. m. zvečer nas bo sprejelo pod streho škofijsko dijaško semenišče v Gorici. Vabite se akademiki, sedmošolci in osmošolci z gimnazije (realke), absolvirani in drugi mladi učitelji in akademični izobraženci. Revne člane bo »Zveza« toliko podprla, da jim radi pomanjkanja sredstev ni treba izostati.

Tovariši! »Zveza« je vse storila, kar je bilo v njeni moči, da Van pripravi tri lepe in blagoslovljene dni. Na Vas je zdaj, da privoščite svojim srcem blagoslov.

»Dijaška zveza«.

Oni tovariši, ki se bodo verskih dni vdeležili, naj se javijo po dopisnici tov. iur. Teofilu Simičiču — Gorizia — Via Dreossi 7-III. do 20. t. m. Celotni stroški za vse dni znašajo 35 lir. Vsi tovariši naj prinesejo s seboj rjuhe in brisačo. V Gorici se dobimo skupaj 26. t. m. zvečer v škofovih zavodih.

***

Člane »Dijaške zveze« opozarjamo, da nam je »Dijaška Matica« iz Trsta poslala 30 izvodov »prošeni, priglasnic in pristopnic«, katere tovariši lahko dobe, če se obrnejo na tov. Teofila Simičiča, cand. iur. Gorizia, Via Dreossi 7. Pošljete naj tudi znamko za 60 st. za pošiljatev.

»Dijaška zveza«.

Književnost in umetnost.

Koncert pevskega zbora »Učiteljske zveze« v Prvačini

v nedeljo dne 2. t. m. je uspel kljub slabemu vremenu nad vse pričakovane zelo lepo. Malo pred peto uro se je pripeljal zbor s korijerami iz Gorice; iz okolice pa je prišlo vse polno ljudi. Ko je imel pričetni koncert, je bilo ravno najhujše vreme tako, da je moral zbor nastopiti kake pol ure pozneje. Do tedaj se je dvorana polagoma napolnila. Med udeleženci je bilo posebno dosti učitelstva z Goriškega, iz Trsta in bratov Hrvatov iz Istre.

Zbor je pričel z Lajovčevom: Bolest kovač (himna našega trpljenja), zatem Pomladni spev, Ples Kralja Matjaža, Lan in Kroparji.

Drugi del programa je bil posvečen skladatelju E. Adamiču, ki je bil prisoten pri koncertu in sicer v počaščenju, ker obhaja ta najpriljubljenejši skladatelj letos petindvajsetletnico svojega skladateljstva.

Ko je občinstvo zvedelo, da ima tako imenitnega gosta med seboj, ga je burno pozdravljalo in ko so se pele njegove pesmi, je želelo pri dveh, da sta se ponovili. Izmed Adamičevih so se izvajale: prva pesem iz belokranjskih svatovskih, ena iz Kokošarjeve zbirke: Kaj pa delajo ptički (ta je bila vsem posebno všeč) potem Molitev pastirčkov, kjer prosijo pastirčki sveto Rozalijo, kdaj da se vrnejo zlati časi... Adamičev: Mlad junak po vasi jezdi pa je naravnost elektriziral poslušalce, da se je moral ponoviti.

V tretjem delu programa sta se zapeli Žgančevi narodni: Dil, dil, dudu... in Cin, can, cvrgudan, ob sklepu pa še St. Mokranjčev: Kozar in večno lepi Deseti rukovet srbskih narodnih pesmi.

Ko se je dvorana polagoma praznila, so imeli odhajajoči eno samo veliko in iskreno željo: da ne bi onim, ki hočejo služiti Lepoti in Resnici bilo posutega toliko trnja na pot in da bi se kmalu zopet videli.

Grbec.

Zadruga in davki.

Izšla je knjižica »Difesa Fiscale delle Cooperative«. Manuale pratico. Roma, Luigi Buffetti 1925. od dr. Ferdinanja Buffetti-ja. Cena 5 lir. — Knjižica je zelo priročna in pripravna za naše zadruga. Razpravlja o davku na premoženje, o registraciji taksah, o kolekovanju, o občinskih in deželnih davkih, o merah in utežih ter o taksah trgovskih zbornic. Priporočamo jo našim zadrugarjem. Dobiva se v Katoliški knjigarni v Gorici.

Kaj je novega na deželi?

Podgora.

Občinske volitve.

Pri nedeljskih občinskih volitvah v Podgori so zmagali komunisti. Volitev se je vršila v dveh sekcijah: v Podgori in v Pevmi. V Podgori so imeli: Slovenci 60 glasov, komunisti pa 240. V Pevmi: Slovenci 70 glasov, komunisti pa 175. Komunisti imajo torej 300 glasov večine. Kako naj si razlagamo ta nepričakovani porast komunistov? Prvič se volitev ni udeležilo skoro 300 volilcev, ki padejo vsi na račun slovenske liste, komunisti so pa šli vsi do zadnjega moža na volišče. Drugič imajo komunisti disciplinirano tajno organizacijo, in so imeli svoje shode po gozdovih in pod soškimi skalami že pred meseci, tako, da so se že davno točno pripravili na volitve z blestečim programom polnim demagogije. Nasprotna stranka pa je kovala kompromise med osebami ter šele tik pred volitvijo z največjo silo spravila skupaj listo, ki pa je imela edini program: boj proti komunistom. Končno so razpust občinskega sveta, nepriljubljeno komisarstvo in razni nastopi filofašistovskega značaja gonili komunistom vodo na njihov mlin.

Pametnim podgorskim kmetom in delavcem naj bo ta poraz v pouk, da je treba le z organizacijo in načelno iti v boj z izrazitim socialnim programom. Parola: proti komunistom ni še noben program in nobena organizacija, ampak le brezprogramno slepomišenje proti načelnemu komunizmu. Podgorci, zapišite si te besede dobro za uho!

(Še k občinskim volitvam.)

Volilni boj je končan. Dosegli smo, kar je bilo v danih razmerah mogoče, namreč, da so padli vsi prejšnji mogočni gospodarji naše občine. Storili smo torej korak naprej! Na nas je sedaj, da organiziramo naše vrste v Kmetško-delavski zvezi, katera edina zamore napovedati uspešen boj proti prodirajočemu komunizmu. Proti načelnemu nasprotniku se mora nastopiti le z načeli. V bodoče nas ne smejo najti več nobene volitve tako zelo razpršene! Komunisti, ki znajo glasno kričati, bodo znali tudi gotovo dobro delati. Bodočnost nam pokaže njih zmožnost v občinskem gospodarstvu. Če nam kaj dobrega storijo, jim bomo zelo hvaležni. — Od naše strani smo poslali v starešinstvo sicer mladega, a pridnega, vestnega in zmožnega moža. Veliko ne bo mogel storiti sicer, tega tudi ne pričakujemo, a upamo, da bo vedno zastopal tamkaj našo stvar. Na delo torej in uspehov bomo vsi veseli!

Iz Šempetra.

(Občinske volitve.)

V nedeljo dne 2. t. m. so se vršile pri nas občinske volitve. V boj so šle tri liste. Komunisti so postavili kmetško-delavsko listo. Galevšič je nastopil s svojo listo, ki jo je sestavil šele v nedeljo zjutraj in natisnil v Narodni tiskarni. Do sobote zvečer je pa prav pridno agitiral za komuniste in delil pred svojo hišo komunistične glasovnice in letake. Tretja lista je bila domača gospodarska lista. Povdariti moramo, da je vladala za občinske volitve od strani poštenih in mirnih volilcev velika brezbriznost. Vsak resen mož se je branil prevzeti krmilo občine, ki jo je komisar in vitez Galevšič popolnoma zadolžil. Kaka brezbriznost in nevolja je vladala med treznimi volilci, vesta najboljše gospod oроžniški maršal in g. podprefekt. Oblastvo je na vse načine preprečevalo bivša gg. župana, da je nujno potrebno, da se brigata za občinske volitve. Večina treznih volilcev je opravičeno vpraševala: zakaj je vladala razpustila občinski svet, v katerem so bili trezni gospodarji občine in zakaj je imenovala za komisarja Galevšiga, s katerim noče imeti nobeden pameten mož stika? G. podprefektu svetujemo, da si priskrbi oglas, ki je bil nabit v nedeljo zjutraj

na zidu Hmeljakove gostilne in ki ga je shranil orožniški brigadir. Ta oglas naj bo g. podprefektu dokaz, kaj sodi ljudstvo o možu, ki mu je vlada zaupala in ga postavila na čelo občinski upravi. Ta mož je edino zakrivil, da se niso hoteli trezni volilci brigati za občinske volitve in da so le prisiljeni po oblastvu postavili svojo listo. Mnenje vseh treznih volilcev v Šempetru je, da bi morala vlada iz svojih sredstev poravnati občinske dolgove, ki jih je njen zaupnik komisar Galevšič zakrivil po svoji nemarnosti. Na ta način bi bilo omogočeno treznim možem, da bi prevzeli občinsko upravo. Pri volitvah je zmagala Kmetško-delavska, ki je imela 95 glasov. Od 450 volilcev je glasovalo samo 185 volilcev. Vse glasovnice je podprefektura razveljavila iz razlogov, ki jih mi ne odobrujemo.

Avče.

Opozarjamo ponovno na prireditev izobraževalnega društva na »Snežnico« (to nedeljo). Poleg domačega pevskega zbora sodeluje tudi cerkveni pevski zbor iz Kanala.

Kdor hoče imeti lep izlet in pošteno zabavo, naj pride na Snežnico v Avče. — Veselica konča pred odhodom popoldanskih vlakov, to je pred 6. uro.

Števerjan.

(Razpis tajniške službe.)

Občinarjem je bilo že pred več meseci naznanjeno, da se bo razpisala tajniška služba v Števerjanu. Razglas bo v »Straži« in v »Osservatore Triestino«. Do danes ni ga bilo še nikjer. Kaj pravi k temu župan in občinski odbor oziroma g. začasni tajnik, zapuščen vitez Peternel, ki je v občini glavni komandant?

Vrh sv. Mihaela.

Naše izobraževalno društvo »Skofnik« priredi ob priliki cerkvene slavnosti dne 9. t. m. ob 4. uri popoldne svojo prvo javno prireditev. Na sporedu so veseloigra, burka, kuplet in razne pevske točke. Zveza z vlaki do Rubij je precej ugodna. Izletnikom in prijateljem narave se nudi lep razgled. Pridite!

Vrhpolje pri Vipavi.

(Gospodinjski tečaj.)

Pod okriljem Prosv. zveze se v nedeljo 9. t. m. otvori za zg. vip. okrožje gospodinjski tečaj. V prvi vrsti pridejo v poštev vse one prosilke, ki so vložile prošnjo že v februarju l. l. sprejmejo se pa tudi še nove. Pogoji so isti, kot so bili že naznanjeni. Tečaj bode trajal 6 tednov. Stroški tečaja za posamezno udeleženko znašajo 200 lir; mogoče še manj. Dekleta iz sosednjih krožkov, poslužite se te izredne ugodnosti, ki se vam nudi, da se izobrazite v vseh strokah gospodinjstva. — Zglasiti se je treba pri okrožnem vodstvu dekliških krožkov v Vrhpolju v nedeljo dopoldne. Bog živi!

Srpenica.

Na splošno željo občinstva ponovi bralno društvo »Stol« na Srpenici v nedeljo 9. t. m. ob treh in pol popoldne G. Nušič-ovo trodejanjo »Navaden človek«. Tako bo ustrezno tudi bližnjim vasem, ki se niso mogle vdeležiti nedeljske prireditve radi prehudega dežja. — K obilni vdeležbi vabi ponovno odbor.

Batuje.

V nedeljo popoldne je živahno delujoče batujsko prosvetno društvo zopet pokazalo kaj zmore. Na sporedu veselice je bil »Kovačev študent« in več pevskih točk domačega zbora. Pri Vinkotovi »opereti« so se gostje kar čudili, da so priprosta fantovska grla tako čisto pela. Le kretne na odru so bile nekam premrtve. Zadnje dejanje pa je moralo odpasti radi plohe. Mešani zbor se je dokaj dobro obnesel; manjka pa basov, kar se je zlasti opazilo pozneje pri moškem zboru. Tenor pa plava preveč po vrhu. Izne-

nadil pa je vse navzoče nastop našega znanega solista Joškota Bratuža, ki je prišel na veselico, a so ga prireditelji iz gledalskih vrst postavili na oder. Odpel je nekaj ljubkih solospelov, da je Batujce kar očaral.

Vsa prireditev s tako raznovrstnim sporedom je naredila kar najboljši vtis in dvignila sloves prosvetnega društva in njegovih odbornikov. Zahvala pa gre v obilni meri tudi domačemu č. g. župniku in g. šolskemu vodju Lojzetu Bratužu, ki sta vodila pevce.

Ob koncu pa je dobro, da vsem Batujcem, fantom in dekletom, pa tudi starejšim zakličem, naj se oklenejo svojega izobraževalnega društva, da bo dobro žito izpodrinilo še par plev, ki so v vasi.

Opazovalec.

***

Dne 9. t. m. (v nedeljo) bo prosvetno društvo ponovilo veselico ob isti uri in na istem kraju kot prvič. Morada bo zdaj vreme bolj naklonjeno in se bo lahko celoten spored proizvedel. K vdeležbi vabi odbor.

Idrijske novice.

Pasji dnevi.

Dopisniki in bralci idrijskih novic doživljajo prave pasje dni. Že lep čas sem beremo v »Straži« in »Edinosti« različno pisane dopise. Eni so zagrešili, da so se po vojni organizirali skupno v politični stranki »Edinost«... drugi so to skupno »Edinost« razbili — proti sklepu večine ter se odcepili in šli v Trst... Eni so požrli in prelomili dano besedo, pa so postavili svojo lastno kandidatno listo; to pa ne pri volitvah, ampak cel teden pred volitvami...

In vse to zakaj? Čuk pravi, da zato, ker so hoteli oni pri volitvah besedo požreti in izvoliti župana svoje stranke... Oboje pomiri »Edinost« št. 169 z dne 19. t. m., ko piše na prvi strani: »V politiki besede »izdajstvo« ni nikdar prehudo vzeti, tako tudi ne v tem slučaju... — Končno pa je treba vpoštovati še to, da avtentično besedilo sporazuma še ni bilo objavljeno, kar tudi ne govori v prilog tezi o izdajstvu.« — Prav na zadnje nastane še vprašanje, kdo je hodil na podprefekturo in je preprečil volitve... Dejstvo je, da imamo novega občinskega komisarja. Pa nikar misliti, da te pasje dneve doživljajo samo »Edinjaši«: strujarji in (starini). Enako vroče je tudi gospodom okrog »Il Popolo di Trieste«. Dne 23. julija beremo v tem listu:

Spomenica na vlado

o političnem položaju v Idriji, katerega je skladal »inženir« Mario Marcuzzi in ga naslovil in odposlal ekselencij Mussoliniju, ministrom in državnim podtajnikom notranjega, zunanjega in državnega - gospodarskega ministrstva in končno vsem senatorjem in poslancem Julijske Krajine.

Naznanja par dejstev, odhajajoč v prognanstvo, da se bo vedelo, kaj se godi na nedotakljivih mejah domovine. Zdi se, da se povrača ona žalostna doba preteklih vlad, ko se je fašizem šele porajal.

Dobesedno slove tako:

»Idrijski okraj, v deželi Furlanski, s središčem Idrija, ima izključno slovensko prebivalstvo, med katerimi živi komaj ena stotina Italijanov. V Idriji obstoja vendar že odsek fašistov, edini v okraju, ampak najbolj cvetoč ob zgornji in srednji Soči. Zdaj v teh krajih, kjer bi morale biti koristi italijanstva najvišje cenjene, kajti le tako se da napraviti predor med tujerodnimi ljudstvi in vsaj nekaj upornimi radi nasprotnega upliva od onstran meje, ni nobene pomoči. V teh krajih nasprotno plavalo koristi italijanstva med najnižjimi plastmi, ker nimajo zaščite pri krajevni politični oblasti, katera bi morala biti njihova najtrdnjša opora.

Nato začne razlagati svoje politične in diplomatske zmožnosti mož, o katerem si govorijo Idrijčani, da je na javnem shodu pri Didiču pred letom upil in zmerjal volilce s »svinje slovenske«!

Valuta.

Dne 4. avgusta si dobil:

za 100 franc. frankov	129.30 do 130.10 Lir
za 100 belg. frankov	126.— do 128.— Lir
za 100 švic. frankov	530.— do 535.— Lir
za 100 češ.-slov. kron	81.— do 81.50 Lir
za 1 zlato marko	6.40 do 6.55 Lir
za 100 dinarjev	49.45 do 49.75 Lir
za 1 šterling	132.90 do 133.15 Lir
za 1 dolar	27.30 do 27.40 Lir
Novci po 20 frankov	106.— do 110.— Lir
za 100 avst. kron	0.0382 do 0.0392 Lir

Pozdravi fantov - vojakov

Slovenski fantje - vojaki 77. pešpolka v Chiariju pošiljamo pozdrave staršem, bratom, sestram, fantom in dekletom ter Tebi »Straža«, ki nam prinašaš novice iz naše ljubljene domačije. Ušaj Roman, Šempeter pri Gorici; Ušaj Anton, Prosek; Pečenko Evgen, Rihemberg; Torkar Julij, Podbrdo; Sulčič Herman, Nabrežina; Lukančič Ivan, Godovič; Božič Franc, Zarezje pri Ilirski Bistrici; Melinec Mihael, Dolje pri Tolminu; Medvešek Ivan, Deskle; Kobal Franc, Planina pri Vipavi; Božič Jakob, Bukovje pri Postojni; Rustja Maksimiljan, Trst; Klanjšček Emil, Oslavje; Lakovič Viktor, Dobredob; Sepič Milan, Škrabje pri Voloskem; Humar Jožef, Banjšica; Mevlja Franc, Lipica; Macarol Viktor, Sv. Križ pri Tomaju; Trampuš Franc, Mavhinje.

Darovi.

Za sv. Višarje so darovali: Duhovnika Štandrež na Beneškem L 875; kuracija Log pod Mangartom L 284; župnija Ajdovščina L 260; župnija Goče L 231; župnija Žabnice (II) L 131; vikarijat Ponikve L 221; vikarijat Pečine L 212; vikarijat Mavhinje L 111; vikarijat Šempolaj L 30; vikarijat Stomaž L 101; Slovenci v Kajri po č. o. Stanetu L 1016.70. — Iskrena hvala vsem darovalcem. — *Cerkv. oskrbništvu Sv. Višarij.*

V. Ljubljanski vzorčni velesejem

od 29. avgusta do 8. septembra 1925.

Za nakup vstopnice, ki stane Din. 50 in daje kupcu pravico do znižanega jugoslovenskega konzularnega vizuma za Din. 20, kakor tudi 30 odstotni popust na italijanskih in 50 odstotni popust na jugoslovenskih železnicah obrnite se do komisarja sejma za Italijo Jos. Čehovina v Trstu, Viale XX Settembre 65 I. — NB. Za one obiskovalce, ki stanujejo izven Trsta, bo poskrbel omenjeni komisar uradnim potom jugoslovenski konzularni vizum. V ta namen naj se mu dostavi potni list skupno z zneskom Din. 50 za vstopnico, Din. 20 za konzularni vizum in Lir 5 za poštno in režijske stroške.

Razpis tajniške službe.

Občina Ajba razpisuje službo občinskega tajnika. Prosilci naj vložijo tozadavne prošnje opremljene z zahtevanimi dokumenti do 15. avgusta 1925. na tukajšnje županstvo. Plača po dogovoru.

Mavrič Mihael,
župan.Nemec Anton,
začasni tajnik.**TVRDKA****VINOAGRARIA**GORICA VIA FAVETTI št. 6 GORICA
(prej Vetturini)**prodaja**

semena: jesenske repe, dolge in okrogle, rdeče laške detelje, špinače, radiča, motovilca itd.

Orodja, stroje in potrebščine za vinogradništvo, kletarstvo, sadjarstvo, živinorejo, mlekarstvo, čebelarstvo in uporabo sadja;

popravlja

bolna vina, oziroma daje nasvete in potrebne snovi v to svrhu. Prinesite s seboj majhen vzorec vina, ali pošljite ga po pošti.

Just Ušaj,
enotehnik in agronom.

V JUGOSLAVIJI TIK ITALIJANSKE MEJE je sredi trga lepa enonadstropna trgovska hiša radi izselitve takoj na prodaj. Trgovina z mešanim blagom zelo dobro vpeljana. Inventar nov, pri hiši lep cvetlični, zelenjadni in sadni vrt, 2 njivi, 1 gozdiček. Proda se lahko tudi sama hiša t. j. brez zemljišča, inventarja in zaloge. — Slovenski agilni trgovci, ki bi se zayzeli za import ital. manufakture in špecerije bi imeli nad vse krasno bodočnost! Plačilni pogoji ugodni! Naslov v upravi tega lista.

MED kupi v vsaki množini tudi v panjih Žnideršič & C.o v Bistrici. (Prov. del Carnaro). Pošljite vzorec.

PRI UPRAVI »Goriške Straže« je na prodaj časopisni papir.

KUHARICA dobi službo v zavodu v Gorici. — Naslov pri upravi lista.

BELGIJSKA LOVSKA PUŠKA-dvocevka nova, je na prodaj. Naslov po ve uprava »Goriške Straže«.

Stolpne ure

najmodernejšega sistema ki se navijajo vsakih 8 dni imam v zalogi

Franjo Štolfa, urar
Komen na Krasu**Gostilničarji pozor!**

Fina namizna in desertna vina, rizlink burgundec, zelen, renski rizlink najfineše kakovosti ima na prodaj

Kmetijsko društvo v Vipavi.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ZOBOZDRAVNIK**Dr. L. MERMOLJA**

špecialist za ustne in zobne bolezni, ordinira

v GORICI na Travniku 5/II.

od 9. do 12. in od 3. do 5.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Odlikovana elektrotehnična

delavnica ustanovljena leta 1903.

FRANC LIPIZER

GORICA — ULICA SV. IVANA št. 5

Napoljava elektrike, plina in vodovodnih naprav tudi na mesečne obroke.

Na prodaj ima električni materijal, ventilatorje, motorje in luči za vse mere. — Ob enem naznanjamo, da se je tvrdka preselila v ulico sv. Ivana št. 5 in nima nič skupnega s prejšnjo trgovino v Via Mazzini.

Delak in Gomišček

zaloga pohištva z lastno delavnico

Solkan pri Gorici

se priporočata za dobavo pohištva po najnižjih cenah. Izdelek zjamčen.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(Gradska štedionica)

v LJUBLJANI

Stanje vložnega denarja preko 125 milijonov dinarjev ali 500 milijonov kron Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Zlasti plačuje za vloge po dogovori v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kakor kjerkoli drugod, ker jamči za nje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana.

z vsem premoženjem in davčno močjo. Ravno radi tega nalagajo pri njej tudi sodišča denar mladoletnih, župni uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je

popolnoma varna.

Prav gotovo je, da najboljše originalne ŠIVALNE STROJE in DVOKOLESA iz najboljših nemških tovarnen dobite le pri dobro znani tvrtki:

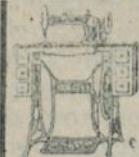
FRANC SAUNIG - GORICA
VIA CARDUCCI 25, (prej Gosposka ulica)

Pred nakupom oglejte si veliko izbiro ali pa zahtevajte cenik.

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica

CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Raymann, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.

Blago solidno!**Cene zmerne!****Širite „Goriško Stražo!“**

„Mundlos“ šivalni stroji „Göricke“ dvokolesa, motorini „Fian“ belgijske puške se vdobe le pri Josipu Kerševaniju-Gorica

Piazza Cavour št. 9

Mehanična delavnica, Piazza Cavour šte. 5.

PODRUŽNICA**Ljubljanske kreditne banke v Gorici**

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon št. 50 — Brzojavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnica	CENTRALA	Rezerva SHS
in rezerve:	LJUBLJANA	Din.
Din. 50,000.000		10,000.000

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje: na vložne knjižice po čistih 4% (davek plača banka sama). Na tekoči račun ter proti odpovedi najbolje po dogovoru.

Sprejema tudi dinarske vloge in jih obrestuje najugodnejše. — Izvršuje denarna nakazila na tu in inozemstvo. — Nakupuje in prodaja svakovrstne valute, vrednostne papirje in srečke.

Plača vedno priznana najvišje dnevne cene za obveznice vojne odškodnine (bone).

Izvršuje sploh vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.